

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

**Par alkoholisko dzērienu inventarizāciju un
akcīzes nodokļa starpības summas aprēķināšanu
saistībā ar akcīzes nodokļa likmju maiņu
2024. gada 1. martā**

23.02.2024.

Saturs

I. Tiesību aktos noteiktais pamatojums	3
II. Konkrēto personu veicamās darbības	5
III. Inventarizācijas norises kārtība	8
IV. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķināšana.....	11
V. EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa.....	14

I. Tiesību aktos noteiktais pamatojums

1. 2024. gada 1. martā mainās akcīzes nodokļa likmes visiem alkoholisko dzērienu veidiem:

Alkoholiskā dzēriena veids	Akcīzes nodokļa likme	
	līdz 2024. gada 29. februārim	ar 2024. gada 1. martu
	eiro	
Alus (par 100 litriem)	8,20 par katru absolūtā spirta tilpumprocentu, bet ne mazāk kā 15,20 par 100 litriem ¹	9,00 par katru absolūtā spirta tilpumprocentu, bet ne mazāk kā 16,70 par 100 litriem ²
	4,10 par katru absolūtā spirta tilpumprocentu, bet ne mazāk kā 15,20 par 100 litriem*	4,50 par katru absolūtā spirta tilpumprocentu, bet ne mazāk kā 16,70 par 100 litriem*
Vīns (par 100 litriem)	111,00 ³	122,00 ⁴
	55,50*	61,00*
Raudzētie dzērieni ar absolūtā spirta saturu līdz 6 tilpumprocentiem (par 100 litriem)	64,00 ⁵	70,00 ⁶
	32,00*	35,00*
Raudzētie dzērieni ar absolūtā spirta saturu virs 6 tilpumprocentiem (par 100 litriem)	111,00 ⁷	122,00 ⁸
	55,00*	61,00*
Starpprodukti ar absolūtā spirta saturu līdz 15 tilpumprocentiem (par 100 litriem)	111,00 ⁹	122,00 ¹⁰
	55,00*	61,00*
Starpprodukti ar absolūtā spirta saturu no 15 tilpumprocentiem līdz 22 tilpumprocentiem (par 100 litriem)	185,00 ¹¹	203,00 ¹²
	92,50*	101,50*
Pārējie alkoholiskie dzērieni (par 100 litriem absolūta spirta)	1 724,00 ¹³	1 862,00 ¹⁴
	862,00*	931,00*

* Samazināto akcīzes nodokļa likmi 50 % apmērā atļauts piemērot visiem alkoholisko dzērienu veidiem, kurus saražojuši komersanti, kuri saņēmuši Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtu patstāvīga sīkražotāja sertifikātu un kuru saražoto alkoholisko dzērienu apjoms nepārsniedz Latvijā noteikto ražošanas apjoma limitu, kā arī gadījumā, ja alkoholiskie dzērieni tiek ievesti no citas Eiropas Savienības dalībvalsts patstāvīgās mazās darītavas un ievēdējs to spēj apliecināt ar sertifikātu.

¹ Likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” pārejas noteikumu 78. punkts.

² Turpat, pārejas noteikumu 147. 1. apakšpunkts.

³ Turpat, pārejas noteikumu 80. punkts

⁴ Turpat, pārejas noteikumu 149. 1. apakšpunkts.

⁵ Turpat, 12.panta pirmās daļas 3.punkta “a” apakšpunkts, vēsturiskā versija līdz 29.02.2023.

⁶ Turpat, pārejas noteikumu 151. 1. “a” apakšpunkts.

⁷ Turpat, pārejas noteikumu 82. punkts.

⁸ Turpat, pārejas noteikumu 151. 1. “b” apakšpunkts.

⁹ Turpat, pārejas noteikumu 84. punkts.

¹⁰ Turpat, pārejas noteikumu 153. 1. “a” apakšpunkts.

¹¹ Turpat, pārejas noteikumu 84. punkts.

¹² Turpat, pārejas noteikumu 153. 1. “b” apakšpunkts.

¹³ Turpat, pārejas noteikumu 86. punkts.

¹⁴ Turpat, pārejas noteikumu 155. 1. apakšpunkts.

2. Uzskaitē esošo **alkoholisko dzērienu krājumu** inventarizācija saistībā ar akcīzes nodokļa likmju maiņu jāveic visām personām, kam ir spēkā esoša speciālā atļauja (licence)¹⁵:

- 1) reģistrēta saņēmēja darbībai, ja speciālās atļaujas (licences) darbības ietvaros atļautas darbības ar alkoholiskajiem dzērieniem;
- 2) alkoholisko dzērienu vairumtirdzniecībai;
- 3) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai;
- 4) alus mazumtirdzniecībai.

3. Alkoholisko dzērienu akcīzes nodokļa **marku krājumu** inventarizācija saistībā ar akcīzes nodokļa likmju maiņu jāveic apstiprinātam noliktavas turētājam, ja pēc stāvokļa 2024. gada 1. martā apstiprināta noliktavas turētāja uzskaitē ir akcīzes nodokļa markas, par kurām akcīzes nodoklis samaksāts kādā no iepriekšējiem taksācijas periodiem.

4. Alkoholisko dzērienu akcīzes nodokļa **marku krājumu inventarizācija nav jāveic**, ja par akcīzes nodokļa markām akcīzes nodoklis nav samaksāts līdz 2024. gada 1. martam, kā arī ja tās ir atdotas Valsts ieņēmumu dienestam glabāšanā līdz to identificēšanai.

¹⁵ Likuma "[Par akcīzes nodokli](#)" pārejas noteikumu 12.¹ punkts.

II. Konkrēto personu veicamās darbības

5. Apstiprināts noliktavas turētājs:

1. 2024. gada 1. martā inventarizē:

a. akcīzes preču noliktavas uzskaitē esošo alkoholisko dzērienu akcīzes nodokļa marku krājumus (neatkarīgi no tā, vai akcīzes nodokļa marka uzlīmēta uz alkoholiskā dzēriena vai nē), par kurām akcīzes nodoklis samaksāts¹⁶ kādā no iepriekšējiem taksācijas periodiem;

b. akcīzes preču noliktavā uzskaitē esošo alkoholisko dzērienu krājumus, ja par tiem akcīzes nodoklis samaksāts saskaņā ar likuma “Par akcīzes nodokli” 23. panta trīspadsmito daļu un tie ir atgriezti akcīzes preču noliktavā¹⁷;

2. 15 dienu laikā pēc inventarizācijas (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmju maiņa), t.i., **līdz 2024. gada 15. martam**, aprēķina akcīzes nodokļa starpību un Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) iesniedz dokumentu: *Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)*, kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos akcīzes nodokļa marku vai marķēto alkoholisko dzērienu krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu. Aprēķinam iesakām izmantot šī metodiskā materiāla pielikumu;

3. 45 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmju maiņa), t.i., **līdz 2024. gada 15. aprīlim**, samaksā valsts budžetā aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu;

4. inventarizācija nav jāveic un akcīzes nodokļa starpības aprēķins nav jāiesniedz apstiprinātam noliktavas turētājam, ja akcīzes nodokļa likmju maiņas dienā atlikumā nav alkoholisko dzērienu vai akcīzes nodokļa marku krājumu, kam jāveic inventarizācija, un tas ir norādīts iesniegtajos pārskatos par alkoholisko dzērienu apriti.

6. Importētājs:

Gadījumos, ja akcīzes nodokļa markas ir saņemtas līdz 2024. gada 29. februārim, bet faktiski preces tiks nodotas patēriņam Latvijā pēc 2024. gada 1. marta, tad, sākot ar 2024. gada 1. martu, preces ievadot vai saņemot no ārvalsts, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts, piemērojot muitas procedūru — laišana brīvā apgrozībā — akcīzes nodoklis jāaprēķina atbilstoši aktuālajām akcīzes nodokļa likmēm un jāsamaksā akcīzes nodokļa starpība.

¹⁶ Samaksāts saskaņā ar likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” 23. panta trīspadsmito daļu vai samaksāts atbilstoši 23. panta ceturtajai daļai un konkrētie ar akcīzes nodokļa markām marķētie alkoholiskie dzērieni ir atdoti atpakaļ attiecīgajā akcīzes preču noliktavā.

¹⁷ Ievērojot likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” 23. panta deviņpadsmito daļu, to uzglabāšana, kā arī uzskaitē ir nodrošināta atsevišķi no to akcīzes preču uzglabāšanas un uzskaites, kurām piemēro atlikto nodokļa maksāšanu.

7. Reģistrēts sanēmējs:

1. **2024. gada 1. martā** inventarizē uzskaitē esošo alkoholisko dzērienu krājumus, par kuriem akcīzes nodoklis ir samaksāts kādā no iepriekšējiem periodiem;

2. 15 dienu laikā pēc inventarizācijas (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2024. gada 15. martam**, aprēķina akcīzes nodokļa starpību un EDS iesniedz dokumentu: *Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)*, kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos alkoholisko dzērienu krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu. Aprēķinu iesakām veikt, izmantojot šī metodiskā materiāla pielikumu;

3. 45 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2024. gada 15. aprīlim**, samaksā valsts budžetā aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu;

4. inventarizācija nav jāveic un akcīzes nodokļa starpības aprēķins nav jāiesniedz, ja akcīzes nodokļa likmju maiņas dienā atlikumā nav alkoholisko dzērienu krājumi, kam jāveic inventarizācija, un tas ir norādīts iesniegtajos pārskatos par alkoholisko dzērienu apriti.

8. Alkoholisko dzērienu vairumtirgotājs:

1. **2024. gada 1. martā** inventarizē uzskaitē esošo alkoholisko dzērienu krājumus;

2. 15 dienu laikā pēc inventarizācijas (ieskaitot dienu, kad notiek nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2024. gada 15. martam**, aprēķina akcīzes nodokļa starpību un EDS iesniedz dokumentu: *Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)*, kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos alkoholisko dzērienu krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu. Aprēķinu iesakām veikt, izmantojot šī metodiskā materiāla pielikumu;

3. 45 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2024. gada 15. aprīlim**, samaksā valsts budžetā aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu;

4. inventarizācija nav jāveic un akcīzes nodokļa starpības aprēķins nav jāiesniedz, ja akcīzes nodokļa likmju maiņas dienā atlikumā nav alkoholisko dzērienu krājumu, kam jāveic inventarizācija, un tas ir norādīts iesniegtajos pārskatos par alkoholisko dzērienu apriti.

9. Alkoholisko dzērienu vai alus mazumtirgotājs:

1. **2024. gada 1. martā** inventarizē uzskaitē esošo alkoholisko dzērienu krājumus;

2. 15 dienu laikā pēc inventarizācijas (ieskaitot dienu, kad notiek nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2024. gada 15. martam**, aprēķina akcīzes nodokļa starpību un EDS iesniedz dokumentu: *Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)*, kurā norāda inventarizācijas rezultātā konstatētos alkoholisko dzērienu krājumus un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu. Aprēķinu iesakām veikt, izmantojot šī metodiskā materiāla pielikumu;

3. Ja dienā, kad notiek akcīzes nodokļa likmju maiņa, t.i., 2024. gada 1. martā, uzskaitē vai faktiskā rīcībā nav alkoholisko dzērienu krājumu, to fiksē uzņēmuma sastādītajā inventarizācijas sarakstā un dokumentā: *Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)*, pozīcijās alkoholisko dzērienu krājumi un aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa norāda “0”;

4. 45 dienu laikā (ieskaitot dienu, kad notiek akcīzes nodokļa likmju maiņa), tātad **līdz 2024. gada 15. aprīlim**, samaksā valsts budžetā aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu.

III. Inventarizācijas norises kārtība

10. Veicot alkoholisko dzērienu un akcīzes nodokļa marku krājumu inventarizāciju saistībā ar akcīzes nodokļa likmes maiņu, inventarizācijas norisē jāņem vērā vispārīgās inventarizācijas norises prasības, kas noteiktas normatīvajos aktos par grāmatvedības kārtošānu¹⁸.

11. Līdz inventarizācijas uzsākšanai visiem dokumentiem par alkoholisko dzērienu saņemšanu jābūt reģistrētiem attiecīgajos reģistros un jāatrodas inventarizācijas veicēja rīcībā. Jābūt pabeigta visu attaisnojuma un piegādes dokumentu par attiecīgo preču saņemšanu vai izsniegšanu apstrādei, izdarītiem attiecīgajiem ierakstiem analītiskās uzskaites reģistros un aprēķinātiem atlikumiem.

12. Ja līdz inventarizācijas uzsākšanai nav saņemti attaisnojuma un piegādes dokumenti par alkoholisko dzērienu saņemšanu un tādējādi nav izdarīti ieraksti attiecīgajos analītiskās uzskaites reģistros, tad par inventarizācijā konstatēto alkoholisko dzērienu grāmatvedības uzskaites un inventarizācijas sarakstu datu starpību arī ir jāveic akcīzes nodokļa starpības aprēķins un akcīzes nodokļa starpība jāsamaksā valsts budžetā.

13. Persona, kura ir saņēmusi speciālo atļauju (licenci) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai, var neveikt inventarizāciju alkoholiskajiem dzērieniem, kuru iepakojums ir atvērts tirdzniecībai un atvērtā iepakojuma vienības tilpums nepārsniedz divus litrus¹⁹. Atvērtiem iepakojumiem jeb fasējumiem, kuru iepakojuma vienības tilpums pārsniedz divus litrus, alkoholisko dzērienu inventarizāciju veic vispārējā kārtībā, dzēriena faktisko daudzumu atvērtajos iepakojumos jeb fasējumos (tajā skaitā mucās, kegos u.tml.) nosakot atbilstoši komersanta apstiprinātajai inventarizācijas instrukcijai, kas izstrādāta saskaņā ar normatīvajiem aktiem par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju.

14. Inventarizācijas rezultātus ieraksta inventarizācijas sarakstos, ko sagatavo vismaz divos eksemplāros no kuriem vienu eksemplāru glabā katrā alkoholisko dzērienu uzglabāšanas un realizācijas vietā.

15. Ja inventarizācijas veicējam ir vairākas alkoholisko dzērienu uzglabāšanas un/vai tirdzniecības vietas, inventarizāciju veic katrā komercdarbības vietā. EDS dokumentā "Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)" norāda kopējo preču apjomu un nodokļa starpības aprēķina summu katram alkoholisko dzērienu veidam.

16. Inventarizācijas veicējs izvēlas šī metodiskā materiāla pielikumā piedāvāto inventarizācijas saraksta veidlapas paraugu, vai patstāvīgi izvēlas inventarizācijas saraksta formu un sagatavošanas veidu, ņemot vērā normatīvajos aktos par

¹⁸ Grāmatvedības likums.

¹⁹ Likuma "Par akcīzes nodokli" pārejas noteikumu 12.7 punkts.

grāmatvedības kārtošanu un organizāciju un likuma “Par akcīzes nodokli” Pārejas noteikumu [12.3](#) un [12.4](#) punktā noteiktās prasības.

17. Metodiskā materiāla pielikumā iestrādātas kopējā daudzuma, akcīzes nodokļa starpības un citas aprēķina formulas. Tādējādi, piemēram, aizpildot aili “Fasējuma vienību skaits (gab.)”, aili “Vienas fasējuma vienības tilpums (l)” un aili “Absolūtā spirta daudzums (tilpumprocentos)” (aizpilda tikai alus un pārējo alkoholisko dzērienu grupai), automātiski tiek aprēķināta valsts budžetā maksājamā akcīzes nodokļa starpības summa konkrētajam alkoholiskā dzēriena nosaukumam. Pielikumā sniegtās tabulas ir sagatavotas atsevišķi katram alkoholisko dzērienu veidam, atsevišķi izdalot alkoholiskos dzērienus, kam piemēro 50% likmi²⁰:

- 1) **alum**;
- 2) **vīnam** (vīnogu vīns, t.sk. dzirkstošais vīns – produkts, kas iegūts raudzējot dabīgos vīna materiālus un galaproduktā esošais spirts radies vienīgi rūgšanas procesā);
- 3) **raudzētajiem dzērieniem** – produkti (izņemot vīnu vai alu), kuru faktiskais spirta daudzums pārsniedz 1,2 tilpumprocentus, bet nepārsniedz 15 tilpumprocentus un galaproduktā esošais spirts radies vienīgi rūgšanas procesā, kas dalās divās apakšgrupās:
 - a) ar absolūtā spirta saturu līdz 6 % (ieskaitot);
 - b) ar absolūtā spirta saturu no 6 % līdz 15 % (ieskaitot);
- 4) **starpproduktiem** – produkti (izņemot vīnu un raudzētos dzērienus), ja to pamatizejviela ir vīns vai raudzētie dzērieni un spirta daudzums tajos pārsniedz 1,2 %, bet nepārsniedz 22 %, piemēram, stiprinātie vīni), kas dalās divās apakšgrupās:
 - c) ar absolūtā spirta saturu līdz 15 % (ieskaitot);
 - d) ar absolūtā spirta saturu no 15 % līdz 22 % (ieskaitot);
- 5) **pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem** (alkoholiskie kokteiļi, degvīns, viskijs, konjaks, brendijs, liķieris, tekila, rums, džins, balzāms, rūgtie uzlējumi, kalvadoss, absints u.c.).

VID sagatavotos inventarizāciju veidlapu paraugus var izmantot arī inventarizācijas veicēji, kuri inventarizācijas sarakstus sastāda un akcīzes nodokļa starpības summas aprēķinu veic manuāli.

18. Akcīzes nodokļa likmi 50 % apmērā atļauts piemērot par saņemtajiem alkoholiskajiem dzērieniem, ja piegādes dokumentā norādīta informācija par patstāvīgā sīkražotāja sertifikātu vai citas dalībvalsts pašsertificētu patstāvīgo sīkražotāju.²¹

19. Katru atvērtu alkoholisko dzērienu, kuru ir nepieciešams inventarizēt (atvērtā iepakojuma vienības tilpums pārsniedz divus litrus), ieteicams norādīt atsevišķā

²⁰ Alkoholisko dzērienu iedalījums noteikts saskaņā ar likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” 3. pantu.

²¹ Ministru kabineta 2022. gada 6. septembra noteikumu Nr. 564 “[Alkoholisko dzērienu patstāvīgo sīkražotāju darbības noteikumi](#)” 22. punkts.

inventarizācijas saraksta tabulas rindā, ailē “Vienas fasējuma vienības tilpums (l)” norādot faktisko dzērienu daudzumu konkrētajā atvērtajā iepakojumā (piemēram, ja 30 litru kegā ir tikai puse dzēriena, šajā ailē norāda “15”), vienlaikus ailē “Fasējuma vienību skaits (gab.)”, norādot “1”.

20. Ja dienā, kad notiek akcīzes nodokļa likmju maiņa, t.i., 2024. gada 1. martā, uzskaitē vai faktiskā rīcībā nav alkoholisko dzērienu krājumu vai attiecīgo akcīzes nodokļa marku krājumu, to fiksē uzņēmuma sastādītajā inventarizācijas sarakstā, un EDS dokumentā: *Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)* pozīcijās alkoholisko dzērienu krājumi un aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa norāda “0”.

21. Ja komersants iesniedz VID normatīvajos aktos noteiktos alkoholisko dzērienu aprites pārskatus un akcīzes nodokļa likmju maiņas dienā atlikumā nav alkoholisko dzērienu krājumu, kuriem mainās akcīzes nodokļa likmes, tad dokuments: *Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)* nav jāiesniedz²².

²² Likuma “[Par akcīzes nodokli](#)” pārejas noteikumu 12.⁶ punkts.

IV. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķināšana

22. Komersants izvēlas sev pieņemamāko akcīzes nodokļa aprēķināšanas veidu – VID ieteikto variantu, izmantojot šī metodiskā materiāla pielikumā iestrādātās akcīzes nodokļa starpības aprēķina formulas, vai arī patstāvīgi. Izmantojot pielikumā iekļautos inventarizācijas sarakstus, automātiski aizpildās akcīzes nodokļa starpības summas aprēķina tabula.

23. Akcīzes nodokļa starpības summas aprēķinā jānorāda visu komersanta speciālajā atļaujā (licencē) norādīto darbības vietu uzskaitījums, norādot konkrētas adreses.

24. Lai korekti veiktu patstāvīgus akcīzes nodokļa starpības aprēķinus, lūdzam ņemt vērā akcīzes nodokļa likmes pirms un pēc akcīzes nodokļa likmju maiņas 2024. gada 1. martā (skatīt tabulu šī metodiskā materiāla 1. punktā).

- akcīzes nodokļa starpības summas aprēķināšana **alum**

25. Alum akcīzes nodoklis tiek aprēķināts par katru absolūtā spirta tilpumprocentu, kas izteikts ar precizitāti līdz vienai desmitdaļai, pēc formulas:

$$A = L \times V \times \frac{s}{100}, \text{ kur}$$

A – akcīzes nodokļa summa eiro;

L – atbilstošā akcīzes nodokļa likme alum par katru absolūtā spirta tilpumprocentu (eiro par 100 litriem);

V – alus daudzums (litros);

s – faktiskais spirta saturs (tilpumprocentos ar precizitāti līdz vienai desmitdaļai).

26. Vienlaikus aprēķinātā akcīzes nodokļa summa par 100 litriem alus nedrīkst būt zemāka kā:

- 15,20 eiro līdz 2024.gada 29. februārim

Konkrētais minimālais akcīzes nodoklis, vadoties pēc aprēķiniem, attiecas uz alu:

- ar absolūtā spirta saturu līdz 1,8 tilpumprocenti (ieskaitot);
- ja piemēro likmi 50 % apmērā ar absolūtā spirta saturu līdz 3,6 tilpumprocentiem (ieskaitot);

- 16,70 eiro ar 2024. gada 1. martu

Konkrētais minimālais akcīzes nodoklis, vadoties pēc aprēķiniem, attiecas uz alu:

- ar absolūtā spirta saturu līdz 1,8 tilpumprocenti (ieskaitot);
- ja piemēro likmi 50 % apmērā ar absolūtā spirta saturu līdz 3,6 tilpumprocenti (ieskaitot).

Šim alum akcīzes nodokļa summu aprēķina pēc formulas:

$$A = \frac{L}{100} \times V, \text{ kur}$$

A – akcīzes nodokļa summa (eiro);

L – konkrētam periodam noteiktā minimālā akcīzes nodokļa likme (eiro par 100 litriem);

V – alus tilpums (litros).

27. Lai aprēķinātu akcīzes nodokļa starpību konkrētai alus pozīcijai, no akcīzes nodokļa summas, kas aprēķināta pēc likmes, kas stājas spēkā ar 2024. gada 1. martu, jāatņem akcīzes nodokļa summa, kas aprēķināta pēc likmes, kas bija spēkā līdz 2024. gada 29. februārim.

- akcīzes nodokļa starpības summas aprēķināšana **vīnam, raudzētajiem dzērieniem un starpproduktiem**

28. Vīnam, raudzētajiem dzērieniem un starpproduktiem akcīzes nodoklis tiek aprēķināts pēc formulas:

$$A = \frac{L}{100} \times V, \text{ kur}$$

A – akcīzes nodokļa summa (eiro);

L – atbilstošā akcīzes nodokļa likme (eiro par 100 litriem);

V – vīna, raudzēta dzēriena vai starpprodukta tilpums (litros).

29. Lai aprēķinātu akcīzes nodokļa starpību konkrētai alkoholiskā dzēriena pozīcijai, no akcīzes nodokļa summas, kas aprēķināta pēc likmes, kas stājas spēkā ar 2024. gada 1. martu, jāatņem akcīzes nodokļa summa, kas aprēķināta pēc likmes, kas bija spēkā līdz 2024. gada 29. februārim.

- akcīzes nodokļa starpības summas aprēķināšana **pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem**

30. Pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem akcīzes nodoklis tiek aprēķināts pēc formulas:

$$A = \frac{L}{100} \times V \times \frac{s}{100}, \text{ kur}$$

A – akcīzes nodokļa summa (eiro);

L – akcīzes nodokļa likme (eiro par 100 litriem absolūtā spirta);

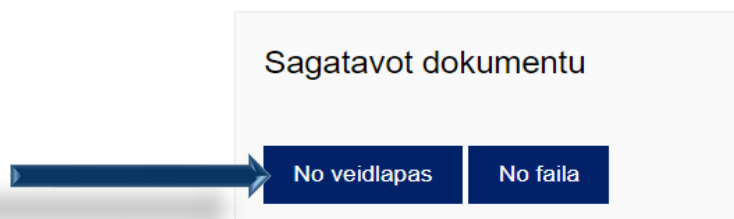
V – alkoholiskā dzēriena tilpums (litros);
s – faktiskais spirta saturs (tilpumprocentos).

31. Lai aprēķinātu akcīzes nodokļa starpību konkrētai alkoholiskā dzēriena pozīcijai, no akcīzes nodokļa summas, kas aprēķināta pēc likmes, kas stājas spēkā ar 2024. gada 1. martu, jāatņem akcīzes nodokļa summa, kas aprēķināta pēc likmes, kas bija spēkā līdz 2024.gada 29. februārim.

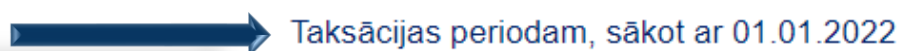
V. EDS iesniedzamie dokumenti un akcīzes nodokļa samaksa

32. Akcīzes nodokļa starpības aprēķins jāiesniedz VID elektroniskā veidā, izmantojot EDS.²³

33. Dokuments “Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)” EDS ir pieejams sadaļā “Dokumenti” – “No veidlapas” – “Akcīzes nodokļa dokumenti” – “Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)” – “Taksācijas periodam, sākot ar 01.01.2022.”.

Dokumentu grupa Akcīzes nodokļa dokumenti Notīrīt

²³ Likuma “[Par nodokļiem un nodevām](#)” 15. panta pirmās daļas 3. punkts.

34. Atverot dokumentu, jāizvēlas akcīzes nodokļa likmes maiņas datums un tam piesaistītais preču veids, t. i., “01.03.2024. Alkoholiskie dzērieni”, un nodokļa maksātāja veids. Pamatojoties uz norādīto informāciju, inventarizācijas veikšanas datums un maksāšanas termiņš ielasīsies automātiski.

Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)

Pirmreizējs dokuments Precizējums

1. Periods

nodokļa likmes maiņas datums 01 01.03.2024 Alkoholiskie dzērieni

inventarizācijas veikšanas datums 02 01.03.2024

maksāšanas termiņš 03 15.04.2024

2. Ziņas par akcīzes nodokļa maksātāju

nodokļa maksātāja nosaukums 04

nodokļa maksātāja reģistrācijas kods 05 Persona, kas saņēmusi licenci darbībām ar akcīzes precēm

nodokļa maksātāja veids 06 Persona, kas saņēmusi licenci darbībām ar akcīzes precēm

nodokļa maksātāja licences 07

Ielasās automātiski

01 – Izvēlas:
01.03.2024 Alkoholiskie dzērieni

06 – Izvēlas:
Persona, kas saņēmusi licenci darbībām ar akcīzes precēm

35. Pretī katram alkoholiskā dzēriena veidam jāievada inventarizācijas rezultātā konstatētais kopējais daudzums litros, pārējiem alkoholiskiem dzērieniem kopējais daudzums litros absolūtā spirta (turpmāk – a/s), un katram alkoholiskā dzēriena veidam jāievada aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa.

Ievada inventarizācijas rezultātā konstatēto kopējo daudzumu litros, pārējiem alkoholiskiem dzērieniem litros a/s un aprēķināto akcīzes nodokļa starpības summu

	Produkta veids	Vienotais nodokļu konts	Kopējais daudzums	Nodokļa starpības summa (EUR)
	1	2	3	4
08	Alus (litri)	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
09	Pārējie alkoholiskie dzērieni (a/s litri)	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
10	Raudzētie dzērieni ar absolūtā spirta saturu līdz 6 tilpum	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
11	Raudzētie dzērieni ar absolūtā spirta saturu virs 6 tilpum	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
12	Starpprodukti ar absolūtā spirta saturu līdz 15 tilpumproc	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
13	Starpprodukti ar absolūtā spirta saturu no 15 tilpumproce	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
14	Vīns (litri)	LV33TREL106000030000C	0,00	0,00
			Kopā	0,00

Akcīzes nodokļa aprēķins (likmju maiņas gadījumā)

• Dokuments pārbaudīts un saglabāts.

36. Aprēķinātā akcīzes nodokļa starpības summa par alkoholiskajiem dzērieniem jāiemaksā **vienotajā nodokļu kontā ar šādiem rekvizītiem:**

Konta numurs: LV33TREL1060000300000
Saņēmējs: Valsts budžets (VID)
Reģistrācijas Nr. 90000010008
Saņēmēja iestāde: Valsts kase
BIC kods: TREL1V22

Pielikumā: Alkoholisko dzērienu inventarizācijas un akcīzes nodokļa aprēķina tabula 2024. gada 1. martā.

Kontaktpersonas VID Nodokļu pārvaldes Akcīzes daļā:

Ilze Staškēviča 67120141

Lilija Mūrniece 67120138

Karīna Ķeire-Ērmane 67120139

Alla Čerkase 67120143

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 23.02.2024.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 23.02.2024.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā “Sarakste ar VID”